

du, Juhnel tiji rafew! tatt lä mo sittamus, jutte mo riikan kaskaa juokkehats pallat ja räkkälä Daniela. Juhnelaw; jutte sän lä tatt elleje Juhnel, mi iikat ägro, ja so riikka i kassel nälä, ja so saabmo pista kist ekewen aikai. Sän lä länesteje, mi lait hestest ja wahagist kaaijo. Sän aktol kumhit takka ja ändoit asmen ja äädnamanann.

Rettiid kautsad läkkai Weele.

Daniel wuosatalla Konogasi, Päästo Juhmeli päättolatswuotaw ja tässjetiswuotaw.

Babela stadon lämats muttem päästo Juhmela kämwä, ja tan käwä namma lei Beel. Tasa wiertisiin juokke peiwe wäärrotit, jaaffoit, kautsait wiinait ja slaijaläkk pjebmoit. Ets Konogis ai räkkälä taw kämwä. Walla Daniel, räkkäläi eerjas Juhmelaw, (kutte almerw ja äädnamaw lä siudnjetam.) The Konogis jatti Danieli: ihpä tån räkkälä taw Beela kämwä? Daniel wasteti: immom päästo Juhmelit räkkälä, mah ulbmui kietatsum takatum läh; mon räkkäläw taw elleje Juhmelaw, kutte almerw ja äädnamaw lä siudnjetam, ja Sän lä Herra kaikai ellit paijel. The Konogis jatti Danieli: ihkopä tån Beelaw Juhmelin ane? Jhkos tån wuoine, man äädnamaw tatt pärra ja sukka juokke peiwe? The mäjijosi Daniel, ja jatti: eele pan päättatala Herra Konogis! Taat Beel, ilä mikke etja ko raire sikkelt ja ulkuts peelen weike; ja sän ilä will maitel pärräm. The määraturwai Konogis, ja kättjoi tait Beela Herrait lufas ja jatti: Jus ti eepit sardno munji, kuttemuts tatt lä, mi tait wäärroit pärra, the ti kaskapetet jaab-

met. walla jus ti nakkapetet wuosetit, atte Beel tatt lä, mi tait wäärroit pärra, the kaskaa Daniel jaabmet, jutte Daniel lä pilketam Beelaw. The jatti Daniel: lääkkos nän Herra Konogis.

Walla Beela Herrah lejin ketjawlälk älbma sierra will nissunah ja maanah. The jattin tah Beela Herrah Konogasi: mi kaskaa kaikah ulkos wuolget Beela kääteft, ja ets Konogis kaskaa ädtjot wäärroit tälko qwuoddet, ja peijat uwsaw kitta: jus tån itedis, ko teekki päätah kaunah, jutte Beel ilä tau kaikka pärräm, the mi sittab mielast jaabmet; walla jus Beel lä kaikka pärräm, the kaskaa Daniel jaabmet, kutte mija nala lä kielestam. Ko tal Beela Herrah lejin ulkos mannam, pejai Konogis pjebmoit Beela ändäi. Daniel kis waaldi kumait, ja häikkäti pirra laatte (qwuolpe), (wai kaskai wuottet, jus sämes tan huodnahassin waadsatji). Tasse wuolgis Konogis ja Daniel ulkos, ja Konogis ets pejai uwsaw kitta, ja seili will uwsaw etjas suorbmasin.

Itedis aarrat päättika Konogis ja Daniel tälko, ja Konogis katjai: läkos seila äptes? Daniel wasteti: lä kalle Herra Konogis. Ja ko säi leika uwsaw rappam, the Konogis wuoini, jutte kaikka tatt pjebmo, mait Konogis lii eekledis pejam Beela ändäi, lei näkkäm. The Konogis täimoi, jutte tatt weike kämwä (Beel) mi tanne tjuodtjoi, lei tait pjebmoit pärräm. Ja Konogis tjuorwi tjuoijalit: Beel! älle suorra Juhmel tån läh, ja tuina i kaudno aktal päättolatswuotta. Walla Daniel adnali Konogasaw kietast ja kättjoi käättjastit laattai (qwuolpai) ja katjai: käänas tah läh luoddah? Konogis jatti: mon wuoinaw luoddait älbmaist nissunist ja maanaiist. Tah Beela Herrah lejin wuoin suollet raigew takkam äädnama wuollai, koggotah tån suognin Beela Tempela sifa ja pärrin tait

piehmoit. The määrätuwai Konogis, ja naggi tait Herrait wuofetit raigit, koggio tah lejin harjanam suognat. Ja Konogis kättjoi laddälit tait Herrait, walla Beela kääwäm sän waddi Danilla haltoi; tatt waaldi ja ja tsuomfi taw kääwäm ahtan taina Tempelin.

Eetja kis jelle, maw ai Submelin adnin, tatt
 lei kärebmaha muudok, stuorak ko hästa. Tatt lä
 wuounas Eädjialakko, ja Eättjojomwo Drakan. Ja
 Konogis jatti Danili: kofkes tatt lä? anah kos taw
 ai weike Submelin? Ihkos tän wuoina kofte tatt
 pärra ja jukka ja swattja? Ih tän maatte jäulät,
 jutte tatt ilä elle Submel. Mannes tän taw ih rä-
 kätala? Daniel wasteti: mon räkkätalaw eettjam Sub-
 melaw; tatt lä elleje Submel. Walla jus tän Ko-
 nogis waddah munji läpew, kallaw mon häawarit
 Drakanaw swerdetaka ja säbbetaka. The Konogis
 lääpeti. Ja Daniel waaldi tarmew, wuojaw ja qwuol-
 gait, ja takai taiste kaakkoit, ja häikläti Drakana
 tjäddäki. The Drakan luoddani qwuowdat. Ja
 Daniel jatti: kätä! taggarah läh tia Submelah.
 Walla Babela älbmah måraturwwin Danieli, kutte
 sia wale Submelit häawari. Tah algin tårötit Ko-
 nogasaw, ja jattin: Konogis lä Judari jakkoi tjaija-
 nam. Beel lä tsuowkanam, Herrah läh kaddom ja
 Drakkan lä ai kaddom. Jus tän ih powte Dani-
 law teekki, the mi kallab to eettjad kaddet. Ko tal
 Babela älbmah nittin eetjas Konogasaw kaddet Da-
 nila tet, the wierti Konogis heitet Danilaw tai älb-
 mai halttoi. Tah waldin ja häiklätin Danilaw Le-
 jani fluoggoi. Tan räggem lämatä kettaw lejjana.
 Si tah lejin harjanam waddet taita lejanita qwuokte
 almatja ja qwuokte sautsä juokte peime. Walla tal-
 loi äh waddam Lejanita maitel, wai tah kallin puo-
 rest nälgot, ja pärrät Danilaw. The wierti Daniel

tjållåhit tan råggen kutta peirve, åhla. tauf. Lejanah
påråm Danielaw.

Talloi lei muttem Profeta Habakuk Judari riik-
kan; tatt sii malestam juustam ja laipit tsaappam tan
juustai ja aikoi qwnoddet taita pargäsbmaita, kuteh
leijn peltow tjuoppamin täbbe ulkon. The pääti
Zubmela Engil ja jatti Habakuki: taw pjebuow kal-
kah tån qwuoddet Danili, kuttel Babela stadani Le-
jani luoggon. The wasteti Habakuk: Herra, iumon
lä käsik mannam Babila stadani, iwka tiete kuten
paiken tatt luoggo lä. The Engil waaldi Habaku-
kaw äiwest ja aleri ja qwuoddi tjada ilme the ko
pjegga, aktan taina juustain Danila lusa. Ja Ha-
bakuk jatti: Daniel! Daniel! taalel, pjebmö, man
Zubmel lä turji raaijam. The wasteti Daniel:
Herra Zubmelam! wiela kos tån mo läh muitemin?
Th tån heite tait, kuteh to tjuorwotih ja etsih. Da-
niel waaldi tait pjebmöit ja pärai. Ja tanka päd-
dän waaldi Zubmela Engel, ja tälwpi Habakukaw
ruoptot paikasiss wasti. Kettjid peiwen pääti Kon-
gis märsättjat Danilaw. Walla ko sän qwuowlai
wuolos tan räggai, the sii Daniel tanne tjäffähemen
Lejani kastan. The Konogis tjuorwoi tjuojalit: ja
jatti: O! Herra tån Danila Zubmel! Tån läh stu-
ra Zubmel, ja i laudno aktal eetja Zubmel, ko
tån aktol. The Konogis lättjoi Danilaw rättit pa-
jas räggest, walla tah, kuteh sittin Danilaw häkkeitit,
tait Konogis lättjoi tälko palkestit, ja Lejanah njel-
laliu tait älbmait Konogasa tjalmit äudän.

Kautsad kautsad laakkai pekko.

Ketjau wielja kaddojin manjalakoi
Rista jaakko tet, ko ah sittam jakkosa
heitet jala Submela laga wuosti
meddet.

Ko Judarah lejin ketjau lakk jake fangan ärom Hednigi wuolen, the piessin wast ruoptot riik-lakisssa, taina ko Submel haafati nän, jutte muttem Konogis Koros waddi siji läpew masfat ruoptot Karian landai, ja ädäsiß tseggit taw kerkow, marw Konogis Nebukadnezar lii kaitom ja tsuowlim. Tasse mangel sjaddin pahas Konogasah, kuteh waiwerin Judarit jaakkosa teti. Muttem pahas Konogis, kän namma lei Antiochus, naggi Judarit pästo Submelit räkkätallat, ja Heednigi jakkoi tjaianit. Tān aiken heitin eenemus ässe Submelaw eetiä, ja adneläätrin pästo Submelit, ja tjaianit pästo jakkoi, taina ko tah pallin häggainissa, ähkä sittam maggar kän waiwerin kierdat jaakkosa tet.

Tallot lejin ketjau wielja, kuteh anetin eetjasa tširgä jaakkonisä, ähkä paitum eenis Submela laga wuosti meddet, waiko tah wiertijin suorra waiwerin kierdat ja häggaw masfat jaakko teti. Tatt pahas Konogis kättjoi tait walder kietä ja sitai waiwerin tšada naagit siaw swine pšergoit pärrät mi lii puorogotum Submelist Moysesä lagan. Ja Konogis kättjoi tait älbmaist swasskot ja kartsai kum räiwar, walla päärrasamus wielja jatti: maites tän miast jaaßkotah ja ästäräh? Mi sittap eenni jaabmet. The mätatuwai Konogis ja kättjoi wargä weike kiebnit päkätit. Ja Konogis kättjoi will pärrasamus wielja kietait ja juolgat kassat tšuolastit, ja njuoktjamarw njal.

njalmeist kaitot, Edne ja nobbi wieljai wuotherin. Ja ko weike kiebnä lii puorist päkkanam, kättjoi Konogis rätkit taw pärrä, samu, wieljam tällä kaddat, ja häkätit päkka kabinai, wai kassat päkot. Ja ko tällä tsäitsesti kiebnä pširra, hälaitattin nobbe wieljahaktan ednina, kuteh qnuoimittiesä, wai kassat nanos ja akoin ja palaketta jaabmet; jattin will: alma tatt Submel kassaa njuolgotakaw kättjat, ja ärröt miäi arbmokis, päu ko Moyses ja laulomin jattam: Sän lä Swaidnassis arbmokis.

Ko päärrasamus wielja lii jaabmam, the kassoi nobbe äudäi, ja tah njadastin so äiwest naaklew astan wuoldei kum, ja kättjain jns sän sitai swidne pšergoit pärrät jala paaijat eijas waiwerit äbbä rubmaha pširra. The wasteri tatt älmäi: im mon pärrä. The waldin wassolattjäh ja waiwerin so, the ko pärrä samus wieljau lejin waiweritam kätt jaabmama rätkäi. Walla ko sän lii juo häggatunwanin, jatti sän: tän k. erotum ulmus! waldah kalle moste tait rubmaha häggaw, walla taan ilme äiwemus ja allagamus Herrä, kassaa mijaw pajas päkter ekkew ellemi, kuteh so laga teti jaabmep. The waldin kälmad wieljau, ja kättjoi Swine pšergow pärrät; walla tatt kassat eis mielanis kietait ja njuoktjamarw njalmeist, ja jatti: taat lattaßit lä asmen Submel munji waaddam, ja mon sitaw mielastam taat lattaßit masfat so laga tet; jutte mon täiwow sän kassaa wasti munji tatt samma lattaßit ruoptot waddet. Walla Konogis ja ässe äiwe älbmaist äudohin, ko tatt pardne lei nän harbmät jaakko, ifä adnam waiwerin i manen. So tatt lii jaabmam, the kassoi nel ad wielja samma waiwai, ja ko tatt lii jaabmenin, the sän jatti: tatt lä miäi suorra äawwo, ko mi mätet jakkot, jutte Submel kassaa mijaw wasti pajas päkter ää ekkew, waiko almatjäh mijaw kaddis.

walla tån (jatti sän Konogasi) tån ih kaska ädäsiſt hääggaw ädtjot. Tån mängen waldin witad wieljaw ja pejin ſamma waiwai, ja ko tatt lii ſwjaſſo-tallamin, käättjasti ſän Konogaſa nala ja jatti: tån läh almatſ; tån wiertih ai jaabmet, ko aike päättä: tån takah taal, mait etſ haqlitah, taina ko tonel walde äädnamanan; eele tauk täiwo, jutte Zubmel lä mijaw aptſa heitam; wuorde ain änekis päddaw, the kaskah tån ädtjot wuoidnet, man ſamolats Zubmel lä; tatt kaska to ja to maddow äitet. Tån mängen kääſſoi kutad wielja waiwai, ja tatt ai jatti ko ſän lii jaabmenin; eelit pan tjaaijana; mi läp taggar waiwew anſetam, taina ko mi läp maddam Zubmela wuosti, ja ſän peiſa mija nala wuodnajiſ haddow, walla (Konogaſi jatti ſän) ih tån kaska näu kappatit pääſat, ko tån tjuotſah Zubmela wuosti.

Ja tatt lii imatſ, koſte tatt, edne, man piera mi kaskaleime pääraſ tjaallet, ko ſän wugini paardnitiſ äutän peiwen waiwaſtuwmat ja jaabmel mangalakſſoi, i ſän tankeſter ſuorganam jala ſagga märaſtam; ſän käättjai taw waiwew ſtuorra kierdewiſ wuotain, jutte ſone lei taggar nanos jakko Zubmela nala. Tatt takai ſo jaallon, ſän pakatalai ja jaſſa-tatti pardnitiſ etjaſ kielain ja jatti: mon läw riaw räſatattam: walla hääggaw ja lattaſit mon irola tiji waddam. Tanteri kaska Tatt, kutte taaw ilwew ja kaiſait almatjit lä ſiindnjetam, arbmottiſ waddat tiji hääggaw ja lattaſit ruoptot, mait ti tal Zubmela laga tet maſſepetit. Ko Konogiſ Antiochus taw kulai, täiwoi ſän, jutte tatt edne lii ſo pilketemen etjaſ kielain, ja waaldi nuoramus pardnew luſaſ, kutte lii will aktok paatſam hääggain; aalgi taw tjaabbifiſ hälaitattet ja lääpeti wuordnaſin, juſ kull pardne ſitali päärraſi lagaw heitet, the kaskai Konogis leeſſet ſunji armotiſ, ja kaskai will pändorit ja

herran takkat. Walla ko pardne i wiſſjam kulſalit, paajai Konogiſ ednew päättet paldaſiſ, ja kättjoi taw hälaitattet pardneſ, wai ſän kaskai kulſalit Konogaſaw, ja heitet päärraſi (tatt lä Zubmela) lagaw. Walla edne manai pardne luſa, ja hälaitatti ſuollet etjaſ kielain; ja jatti: tån maanna puorre! Mon läw to waimo wuolen quuoddam ja ſtuorra waiwina läw mon to pjebmam: Urbmalaste mo pajel. Wardahä almerw ja äädnamaw ja kaiſſa, mi tai ſinn lä; taw kaiſſa lä Zubmel takkam täſſjeſt ja almatjit maita. Ele tantet pala pierwalitiſ, kutte to pädda, walla jaame palaketta the ko to wieljah läh jaabmam Zubmela laga tet, wai tatt arbino kamus Zubmel to aktan wieljaitadt kum waſti ellejen takka ja munji ruoptot wadda. Ko edne näu hälaitatti pardneſ, the jatti pardne pierwalita: maites ti wuordepetet? Eellit täiwo, ätte mon aikow taw pahas Konogaſaw kulſalit; mon aikow laga miſt eellet, kutte mien äitarita lä Moſeſa tjada waddojum. Mo wieljah, kuteh änekis päddow läh paaijam eetjaſa waiwetit, wuordih tal ekerwe ellemaw Zubmela jaatto miſde, walla tån, (jatti ſän Konogaſi) kutte Judarit waiwetah, kaskah Zubmela duobmo tjada haddow ädtjot, nauko tån äiwaſtallamin läh anſetam.

Ko Konogiſ taggar paakoit kulai the ſän märatuwai harbmatiſ, ja paajai taw pardnew will karraſah waiwew kierdat, ko tuoit äudebuit; jutte Konogiſ lii aſimen, ko tah kaskin ſo pilketit, taina ko ſän pejai tärwes Zubmela nala. Wängemüſta päddui ai edne.

Uutsad kantsad lakkoi pekke.

Jubmela jaattoh Vänesteje pirra.

Ko ulmuts lü kättjam süddoi, the wierti Jubmel kárröit aadnawaw almatji tet, ja ulmuts massi süddo teti wuorbes ja kálkka tait puorit, mait sán lü ádrjóm Jubmelist: sán sjaddai jabmewattjan ja wierti álo waiwit klerdat taan aadnawaw uann, taina ko so waiwmo lá paha kitta nuorrotakast. Jpa tait Jubmel mattam állo heitet almarjit Jabmema wuolai. Sán aikoi raajit siji Vänestejew, mi kálkai kaajot tait, kuteh so nala jalkih, süddost, jaabmemist ja Pergala wuolde eegit. Ja ulmuts ádrjoi talaka, süddoi lü kättjam, kullat sagkai Vänesteje pirra, ko Jubmel jatti: Miesjuna maanna kálkaa karbmaha áiwew tsuorokit. Tait misjuna maanna ila etja ko Vänesteje, kütte misjunist lá rakatuwuun sán lá jaabmemines kaajum tait, kuteh so nala jalkih; i nala sjatt Pergal tait päres karbmái kálkai almatjit áitet ja Helwiti wuolos njidet. Abram ai ádrjoi jaattow Jubmelist Vänesteje pirra, ko sán jatti: to maaddo tjada kálkih kálkah almatja maaddoh siwdnjatusaw ádrjot. Vänesteje lá rakatuwuun Abramia maaddost, ja so tjada lah kálkah, kuteh jalkil so nala siwdnjatusaw ádrjot. Päres Israel ai tieti, saakait Vänesteje pirra, ko sán jatti: Judaft i kálkawaldot tárjom sábbe, áudál ko kaalles päätti. Juda lü ákta Israela párdne, ja Juda rálkka pisti kitta tasa ko Vänesteje pääti!

Moseja tjada ádrjot ain almatjah puoreb tietow Vänesteje pirra. Jubmel jatti Mosest: Mda kálkaw hasatit siji suorra Prosetaw, taggar ko tán lah: mon kálkaw paakoitam peijat so ujalbmái, ja sán kálkaa sardnot siji kálkka, mait mon so kättjom.

Ja juokkehats, kütte mo paakoit i kuldala, mait sán mo naman sardno, taste mon kálkaw taw raukat ulkos.

Konogis Dawid lá ai tjaallam Vänesteje pirra, muttem sájen nau: Herra jatti mo Herrai: tjakkitá mo álkas kietá pállai, tasa ko mon to wassolattjait njetdaw juokkitadt wuollat. Tait Dawida paakoit lá ets Vänesteje mangel lállám sardnom eetjes pirra; ko sán mangi pájas álbmai ja, tjakkaha Jubmela álkas kietá pielen, tasa ko kálkah, kuteh so wassotih, sjaddih tásstai. Eetja sájen tjaalla Konogis Dawid Vänesteje pirra: Jubmelam! Jubmelam! mannes Tán lah mo heitam? Tait samma paakoit sardnoi Vänesteje, ko sán lü waiwastuwuumin Mista mudranan. Dawid tjaalla ai Vänesteje pirra: Epaijar wáalka ruotta mo pirra; tah lah mo kietait ja juokgit ráataram; tah lah mo pistajit juokkam káskanisja, ja wuorbatallam mo kápte pirra. Tait paakoit tjaali Dawid ákta kusán jake áudál, ko Vänesteje jaami, jurra ko paaldan listji tjuadtjom ja kättjam, kofte spajakah suina tálkin. Dawid tjaalla ain eetja paiken Vänesteje pirra: Mo qwuoibme, kása mon jalkiw, kütte mo talpew párrái. Ets Vänesteje lá sardnom, kütte Dawid lá tjaallam tait paakoit Judasa pirra, kütte so pietti.

Dawida mangen lah kálkah Jubmela álbmah (Prosetah) sardnom ja tjaallam Vänesteje pirra, kofte almatjah kálkin suina tálkat. Proseta Esajas tjaalla nau: Herra sardnoi Uhasi: ano allasit márkaw Jubmelist, juoko wuollet Helwitist jala paijet almeft. The wasteti Uhas: immen anata maitel, ábmamis kättjalit Jubmelaw. The jatti Herra: Ets Herra kálkaa waddet tiji márkaw. Kaattja! neida lá sjaddam eselasjan, ja sán kálkaa piebmat párdnew: taw sán kálkaa kättjot Immanuel. Tait paakoit lá Jub-

mel sardnom neida Maria pirra, kutte lii Vänesteje edne. Eetja paiken tjaalla Profeta Esajas Vänesteje pirra: tjuodtjele pajas (almats) ja tjuowkora; jutte to tjuowkas päättä, ja Jubmel kudne paita to pajel. Käärtja! sjeudned kaptja äädnamaw, ja sjeudnjad wuot- ta almatjit kaptsa; walla to pajel itta Jubmel, ja so kudne wuoidnot kalkaa to pajel. Ja Hednigah (paakkanah) kalkih kalgat to tjuowka sinn, ja Kono- gasah kalkih peiwatakan mi to pajel paitaa tait paa- koit lä Jubmel äudäl sardnom tan tjuowkasa pirra, mi Vänesteje tjada lä sjeaddam, tatt lä Ristajakko ja ristalats äppa, man tjada suddogasa miella mattaa wahak tjuowkoti, kutte wijsja Vänesteje saakait kul- dalit ja so paakoit läkkät. Taggar tjuowkasa pirra sardno ain tattak Esajas eetja paiken: Tatt almatja maaddo, sjeudnjeda sinn wadfa, woidna suorra tjuow- kasaw; ja (Peiwe) paita tai pajel, kuteh sjeunis il- men lah ärromin; jutte maanna lä miiji rakatur- wom, ja pardne lä miiji waddum, kån hardoi nann wallaha äiwalats wuotta: So namma lä ibmaha älmäi, Kade, Jubmel, kaalles Ekewe attje, Rasen äjme; jutte So riikka kalkaa sjeaddat suorakin, ja rase i kalka käsfel näkkät Dawida luoiden ja so riikan, wai sän taw kalkaa karwetit ja nansottatet duobmo tjada ja wikeriswuota tjada kitt ekewen ai- kai. Taggar paakoit lä Profeta tjaallam Vänesteje pirra, kutte rista jaakko tjada haldi ja tärjo tait, kuteh so nala jalkih. Tatt witt ain tjaalla Profeta Esajas: Muttem älmäi tjuowwo meersen: tjalestiit Herpai ratem, takkit jalgis kainow mia Jubmeli. Jutte Herra kudne kalkaa albmosit, ja kaikka ädtje kalkaa wuoidnet, ko Jubmela njalbmie häällä. Käärt- ja! Herra, Herra päättä samoin. So kietta kalkaa tärjot. Käärtja so pargo i kalkaa tässjai sjeaddat. Sän kalkaa äälos pjebmat the ko reinosheje. Sän

kalkaa libbait tjäkkit ja qwuoddet askenis, ja tjäiwe- lit kalkaa sän puowist pjebmat. Taggar paakoit lä Profeta tjaallam Jahannes kastateje pirra, kutte sar- dnoi almatjita äudäl ko Vänesteje albmosi eetjas; takkit puoratusaw! alme riikka lä lalka. Ja Väne- steje pirra, kutte Ristigafait Judmela paakoin pjeb- ma. Kotte Vänesteje Sautsaitis (Ristagafait) pjebma, wuosata tattak Profeta Esajas, ko sän tjaalla Väne- steje pirra: Herra, Herra wuoiganis lä mo sinn; tantet lä Herra mo wuoidam; Sän lä mo raaijam saardnotjit hajoita, takkotattjat Sarjatej waimoit, al- motattjat jaangaita ja taita kuteh kitta lah tjanatum, kotte sih kalkih luowas pääsät. Profeta wuosatal- la tan paiken, kotte Vänesteje luoitä tait, kuteh sud- doitissa saangartih ja So nala jalkih, jaabmemist ja Helwitist luowas.

Eetja paiken sardno tattak Profeta Esajas äu- däl, kotte almatjah kalkin wassotit, pilkerit, waiwetit ja käddeet Vänestejew. Tan pirra sän tjalla nan; Kuttas jalka, mait mi sardnop? Ja kosas Herra kietta pille albmosowwo? Tatt (Vänesteje) paijan so äudän the ko pääsoi jalla taiwe käike äädnamist. I sone lä manka wert sibmo jalla faurowuot. Mi käärtjaine so, walla i sone lämats taggar wuofke, mäsä mi kalkaine liikkot, äp mi adnam so manen, Ja tuottabum; tatt qwuoddi miija sjeptjeswuotaw, ja waaldi mia paktjasaw eetjas nala. Mi anime so ranen, kutte Jubmelist lii maimetum ja räaiwatum. Walla sän lä haawit ädtjom miija paha takoitet; sän lä tsabmatallam mia suddoi tet. Sjeaddo lä sjead- dam so nala, wad mi kalkaine rasew ädtjot, ja so haawi tjada lah mia (waino) haaweh sawwam. Mi leime kaikah tjaajanam the ko sautsah; ets kut- tet käärtjai kainos; walla Herra pejai miija suddoit so nala. I sän rappam njalines, ko tsabmatalai: the

ko libba, mi kaddorjit kasso; the ko sausa, mi saaw-
muna, ko ulmuts pekker' ika rapa njalmis. Taggar
paakoi kum wuofafalla Profeta kofie Vänesteje kakkai
kierdat mi ja suddoi ter.

Profeta Daniel lä ai tjaallam Vänesteje pirra:
Christus kakkai kaddor; ah kalla (almatjah) so la-
kerit. Ja Profeta Zacharias jatt; Jus tja miella
lä, the poltet teekki tan werte, ko mon mamfaw;
jus eepit sita the paaijt ärrot. Ja tah (sojjarah)
wiekkijin tan werte, ko mo hadde lei, kalmäläkk silba
ruta. Ja Herra jatti munji; häiksta tait rutait
eerita; tait kalla tatt älmaj ädijot, kutte raire tittit
takka, tatt suorra tawer, man haddai mon law siast
tjekkojman. Ja mon waldiw tait kalmäläkk silba ru-
tatt, ja palkestiw Herra huodnaha siia, wai tah kal-
lin raire litte tjepai wadnujwwoj. Tait paakoi
lä Profeta tjaallam Judari pirra ja tai Spisat
pirra, kuteh waddin Judast kalmäläkk silba ruta, wai
sän kakkai ääppestir siaw Vänesteje lusa, ko tah wuof-
gin so kitta walder.

Taggar ja will eneb saakait lah Äluts päär-
rafah, Profetah ja Juhmela älbwih tjaallam Väne-
steje pirra, wai mi kakkai jaffet, jutte Jesus Chri-
stus, kass nän la jaddam, ko so pirra ändal latja-
letaw, lä tatt Vänesteje, mi päättet kakkai taan älmaj;
äpäs mi saarpaha eegia Vänestejew wuorder.
Tan Vänesteje nala lah päres Testamenta Kristaga-
fah jakkam, ja tan nala jakkij will äda Testamenta
Kristagafah, kuteh jns jakkij. Profetah lah tjaallam
Vänesteje pirra kait taju madde, madde, jus tew
jakeh, ändal ko Vänesteje pääti. Muttemah lah tjaal-
lam witta, kuta, kerjow juste jake ändäl, ko Väne-
steje rakatuwai, muttemah tusan jake ändäl. Kästes
lah lah tait saakait tietam jus ah turjah Juhme-
list kullam. Ahkäs taul kalles jakkam Vänesteje nala,

ko

ko sän wiimal pääti, ja ah marje will tal länna
jurra kalles jaakket so nala.

Rautfad läfad pekke.

Uise läfo pirra ja päres Testamenta tjaalloga pirra.

Man päres taat ilbime lä, taw i maatte aftat
jurr peirwe nala sardnot. Pääres ulbmuh läffin
aikew puolwai milde, ja pejin muitoi, man päres
ets kuttak lei, ko wuofas maanna rakatuwai. Adam
lei tjuotew ja kalmäläkk jake päres, ko tatt pardne
Seth rakatuwai. Seth lei tjuotew ja witta jake
päres, ko so päärakasamus pardne Enos rakatuwai.
Ja nän puolwast puolwai. Moses läffa kantsi
puolwa Adamist Noacha rajai, ja Noach lei äntfad
puolwan Adamist. Ja ko Noach lei kutta tjuote
jake päres, the pääti suddo tulwe. Nän jadda tatt
aife, mi lä källäm wäralda siindujeteme rafest suddo
tulwe raaijai akta tusan kutta tjuote wittalake ja
kutta jake. Noachist läffa Moses äntse puolwa
Abrama raaijai, ja Abram lei läfad puolwan Ho-
chist. The jadda tatt aife, mi lä källäm Suddo
tulwest Abrama rakateme raaijai qwuofte tjuote,
äntfeläkew ja qwuofte jake. Ewangelista Mattheus
läffa nelje nobbe läkkai puolwa Abramist Dawida
raaijai, ja nelje nobbe läkkai puolwa Dawidist tafa
ko Judarah fangan jaddin Babila wuollai; Babila
fangawuodast Vänesteje raaijai, ai nelje nobbe läkkai
puolwa. The jaddih kaitas neljeläkew ja qwuofte
puolwa Abramist Vänesteje raaijai.

Muttemah läkkih akka tusan, äutse tjuote äut-
seläkew ja ketjaw jake Abrama rakatemešt Eänešteje
rakateme raaijai. Moses lei ketjid puolwan Abra-
mist, ja rakatuwai akka tusan, witta tjuotew, ketja-
läkew ja äutaw jakew äudäl Eänešteje.

Konogis Dawid wiesoi paiken akka tusan ja
wittaläkk jake äudäl Eänešteje, ja tatt aike mi lä käl-
läm Waralda šiindnjetemešt Eänešteje rakate me
raaijai lä paiken nelje tusan jake, waiko i akka
maatte taw pirra jake nala merretit.

Muttemah läh arwaladdam, käste Moses lä
kaikka tait saakait kullam, mait šän lä tjaallam šiind-
njeteme pirra ja taluts päärrasi pirra ah wuoin šita
jakket, jutte Moses lului tait saakait kullam Jub-
melist. Muttemah täiwoh, jutte Moses lä tait saa-
kai kullam kirješt, waiko i akka tiete, kitiš ko tä-
luts päärrasah mattam tjaallet. Muttemah kis ar-
waladdih, jutte Moses lä kullam taluts päärrasi šupšä-
fit, mait ših läh muitalam maanaita puolwast puol-
wai. Walla ko taluts Jubmela älbmah ja ets Eä-
nešteje, Apostol älbmah ja wuostas Kristagasah läh
adnam Mosesa tjaallagit tuortan ja Jubmela paakkon,
the mi ap taarpahä arwalit tan pirra, käste Moses
ladtja tait saakait kullam: tannel juo kalle, ko mi
tait jakkep ja tuortan adnep, näu ko tatt läki Jub-
mepaakko. Ap mi läki etja paikest puoreb saakait
kullam algo ilme pirra, ko mait Moses lä tjaallam.
Ko Moses lii jaabmam, the aalgi Josua tjaak-
let muitalusait Jubmela ibmahi pirra, ja taste man-
gel tjaali päres Samuel Duobinari pirra ja wustas
Konogasai pirra. Dawid ai tjali ja Profeta Na-
than tjaali Psalmait, mait Israla maanah kalkin
laulot Kyrkon. Taste mangel tjaallin Profetah,
kai Jubmel ets Upati ja pejai paakoit njalbmaj,
mait tah kalkin šardnot, ja kättjoi pejat tait Jub-

mela paakoit kirjai, mangeb puolwaita muiton ja
pakatusan; wai almatjah kalkih tietet maggarats
Jubmel lä, mait Jubmel šitta, ja kotte Šän lä
kättjom almatjit eellet taan äädnamanann. Ähpä
tauk tanaikasats ulbmuh jakkam Profetai saakait,
jala adnam tai tjaallagit manen; Äšša mangel, ko
wuoidne käättin jutte tuortta tatt lei, maitä Profetah
lejin äudäl šardnom, the äšša jaffe, käättin ja adne-
käättin Profetai tjaallagit Jubmela paakkon. Ba-
bela fangawuota mangel, ko Profetah lejin heitam
tjaallemist, äššai muttem Äppewats äšmai Esra tait
tjaallagit pajas ja tjanai tjaklai, The näu ällani pä-
res Testamenta kirje, mait mi ailes tjaallogin kät-
tjop. Škä šatt akka Profeta päättam taste mangel,
äudäl ko Eänešteje pääti. Kotte Eänešteje lä ällam
mait Šän lä pargam ja šardnom, ja kotte Kristagasah
läh šaddam: tatt tjuodejo kaikki tjaletum Ädä Te-
stamenta kirjen.

